

Tıp			
Lisans	TYYÇ: 7. Düzey	QF-EHEA: 2. Düzey	EQF-LLL: 7. Düzey

Ders Genel Tanıtım Bilgileri

Ders Kodu:	TIP060		
Ders İsmi:	Akılcı İlaç Kullanımı		
Ders Yarıyılı:	Bahar		
Ders Kredileri:	AKTS 2		
Öğretim Dili:	Turkish		
Ders Koşulu:			
Ders İş Deneyimini Gerektiriyor mu?:	Hayır		
Dersin Türü:	Bölüm/Program Seçmeli		
Dersin Seviyesi:	Lisans TYYÇ:7. Düzey QF-EHEA:2. Düzey EQF-LLL:7. Düzey		
Dersin Veriliş Şekli:	E-Öğrenme		
Dersin Koordinatörü:	Dr. Öğr. Üy. DEMET SİNEM GÜDEN		
Dersi Veren(ler):	Dr. Öğr. Üyesi Demet Sinem Güden		
Dersin Yardımcıları:			

Dersin Amaç ve İçeriği

Dersin Amacı:	Her öğrenci için bu dersin amacı; ilaç seçim sürecindeki hataları tanımlayarak akılcı ilaç kullanımını doğru şekilde uygulayabilmektir.
Dersin İçeriği:	Akılcı ilaç kullanımı ile ilgili temel bilgiler; dünyada ve Türkiye’de akılcı ilaç kullanımı Akılcı ilaç kullanımında sağlık çalışanlarının görevleri; toplumun akılcı ilaç kullanımındaki rolü Farmakovijilans tanımı ve uygulamaları Özel durumlarda ilaçların akılcı kullanımı

Kronik Hastalığı Olanlarda Akılcı İlaç Kullanımı
Analjezikler, vitaminler, mineraller ve besin takviyelerinin akılcı kullanımı
Akılcı antibiyotik kullanımı
İlaç hataları ve uygulama hatalarına örnekler
Öğrenci sunumları

Öğrenme Kazanımları

Bu dersi başarıyla tamamlayabilen öğrenciler;

- 1) Akılcı ilaç uygulamaları için doğru ilaçları seçmeyi ve ilaç tedavisini planlamayı açıklayabilir.
- 2) Farmakovijilans bildirimlerinin önemini tanımlayabilir.
- 3) Çoklu ilaç kullanımı, ilaç etkileşimleri ve reçete yazımı sırasında dikkat edilmesi gerekenler hakkında bilgi sahibi olur ve açıklayabilir.
- 4) Kronik hastalıklarda akılcı ilaç kullanımını açıklayabilir.
- 5) Akılcı antibiyotik kullanımı hakkında bilgi sahibi olur ve tanımlayabilir.
- 6) İlaç kullanımı esnasında meydana gelebilecek yanlılıkları belirlemeyi öğrenir ve uygulayabilir.
- 7) Analjezikler, vitaminler, mineraller ve besin takviyelerinin akılcı kullanımını kavrayabilir.

Ders Akış Planı

Hafta	Konu	Ön Hazırlık
1)	Akılcı ilaç kullanımı ile ilgili temel bilgiler; dünyada ve Türkiye’de akılcı ilaç kullanımı	TİTCK kurum sayfası; https://www.titck.gov.tr/ Kitap kaynağı: Kayaalp, O. (2012). Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji (13’üncü baskı). Ankara: Pelikan Tıp Teknik Yayıncılık
2)	Farmakovijilans tanımı ve uygulamaları	Kitap kaynağı: Brunton, L., Knollman, B., Hilal-Dandan, R. (2021). Goodman and Gilman s The Pharmacological Basis of Therapeutics (14th edition). USA: McGraw and Hill Company. Kitap kaynağı: Katzung, B.G. (2020). Basic and Clinical Pharmacology (15th edition). USA: McGraw-Hill Companies.
3)	Özel durumlarda (populasyonlarda) ilaçların akılcı kullanımı	Kayaalp, O. (2012). Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji (13’üncü baskı). Ankara: Pelikan Tıp Teknik Yayıncılık. Brunton, L., Knollman, B., Hilal-Dandan, R. (2021). Goodman and Gilman s The Pharmacological Basis of Therapeutics (14th edition). USA: McGraw and Hill Company. Whalen, K., Radhakrishnan, R., Felid, K.(2018). Lippincott s Illustrated Reviews: Pharmacology (7th edition). USA: Lippincott Williams & Wilkins. Katzung, B.G. (2020). Basic and Clinical Pharmacology (15th edition). USA: McGraw-Hill Companies.
4)	Kronik Hastalığı Olanlarda Akılcı	Kayaalp, O. (2012). Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji (13’üncü baskı). Ankara: Pelikan Tıp Teknik Yayıncılık. Brunton, L., Knollman, B., Hilal-

	İlaç Kullanımı	Dandan, R. (2021). Goodman and Gilman s The Pharmacological Basis of Therapeutics (14th edition). USA: McGraw and Hill Company. Whalen, K., Radhakrishnan, R., Felid, K.(2018). Lippincott s Illustrated Reviews: Pharmacology (7th edition). USA: Lippincott Williams & Wilkins. Katzung, B.G. (2020). Basic and Clinical Pharmacology (15th edition). USA: McGraw-Hill Companies. Trevor, A.J., Masters S.B. , Katzung B.G. (2019). Çeviri Editörü: Erden, B.F. Katzung ve Trevor Farmakoloji - Sınav ve Gözden Geçirme (14'inci baskı). USA: McGraw-Hill Companies.
5)	Analjezikler, vitaminler, mineraller ve besin takviyelerinin akılcı kullanımı	https://www.nottsapc.nhs.uk/media/1111/sip-feeds-full-guideline.pdf . Uptodate veritabanı: Vitamin supplementation in disease prevention. Katzung, B.G. (2020). Basic and Clinical Pharmacology (15th edition). USA: McGraw-Hill Companies.
6)	Akılcı antibiyotik kullanımı	World Health Organization Model List of Essential Medicines 21st List 2019
7)	İlaç hataları ve uygulama hatalarına örnekler	Katzung, B.G. (2020). Basic and Clinical Pharmacology (15th edition). USA: McGraw-Hill Companies.
8)	Öğrenci sunumları	---

Kaynaklar

Ders Notları / Kitaplar:	• Kayaalp, O. (2012). Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji (13'üncü baskı). Ankara: Pelikan Tıp Teknik Yayıncılık. • Brunton, L., Knollman, B., Hilal-Dandan, R. (2021). Goodman and Gilman s The Pharmacological Basis of Therapeutics (14th edition). USA: McGraw and Hill Company. • Whalen, K., Radhakrishnan, R., Felid, K.(2018). Lippincott s Illustrated Reviews: Pharmacology (7th edition). USA: Lippincott Williams & Wilkins. • Katzung, B.G. (2020). Basic and Clinical Pharmacology (15th edition). USA: McGraw-Hill Companies.
Diğer Kaynaklar:	• Kayaalp, O. (2012). Rasyonel Tedavi Yönünden Tıbbi Farmakoloji (13'üncü baskı). Ankara: Pelikan Tıp Teknik Yayıncılık. • Brunton, L., Knollman, B., Hilal-Dandan, R. (2021). Goodman and Gilman s The Pharmacological Basis of Therapeutics (14th edition). USA: McGraw and Hill Company. • Whalen, K., Radhakrishnan, R., Felid, K.(2018). Lippincott s Illustrated Reviews: Pharmacology (7th edition). USA: Lippincott Williams & Wilkins. • Katzung, B.G. (2020). Basic and Clinical Pharmacology (15th edition). USA: McGraw-Hill Companies.

Ders - Program Öğrenme Kazanım İlişkisi

Course Learning Outcomes	1	2	3	4	5	6	7
Program Kazanımları							
1) Tıbbın, tıbbi uygulamaların ve hekimlik mesleğinin tarihsel gelişimini ve toplum için önemini bilir.							
2) İnsan vücudunun normal yapı ve fonksiyonunu molekül, hücre, doku, organ ve sistemler düzeyinde bilir.							
3) Hastalarından doğru ve etkin sosyal ve tıbbi öykü alabilir, kapsamlı fizik muayene yapabilir.							
4) Hastalıklarla ilgili laboratuvar işlemlerini bilir; birinci basamakta, gerekli materyali (kan, idrar, vb.) uygun yöntemlerle hastadan elde ederek tanı ve takip için gerekli laboratuvar işlemlerini yapabilir ya da laboratuvar tetkik talebinde bulunabilir.							
5) Hastalıklar sırasında yapı ve fonksiyonlarda meydana gelen patolojik değişiklikleri fizyolojik olandan ayırabilir. Hastanın öyküsü, fizik muayene, laboratuvar ve görüntüleme bulgularını yorumlayabilir ve hastanın problemine yönelik ön-tanı ve tanıya varabilir.							
6) Birincil bakım ve acil hekimlik tedavi uygulamalarını, rehabilitasyon aşamalarını bilir, planlar ve uygulayabilir.							
7) Hasta kayıtlarını doğru ve etkin olarak tutabilir, hasta bilgileri ve kayıtlarının mahremiyetinin önemini bilir ve bu mahremiyeti korur.							
8) Klinik karar verme sürecini, kanıta dayalı tıp uygulamalarını ve güncel yaklaşımları bilir.							
9) Koruyucu sağlık önlemleri ile bireylerin hastalıklardan korunmasında ve sağlığın geliştirilmesindeki temel prensipleri bilir, uygulayabilir ve risk altındaki birey ve/veya toplumu tanıır, epidemi, pandemi gibi toplum sağlığı sorunlarında hekim sorumluluğunu üstlenir.							
10) Biyopsikososyal yaklaşımı bilir, hastalıkların nedenlerini, bireyi ve çevresi ile etkileşimini göz önüne alarak değerlendirir.							
11) Hasta ve yakınları, toplum ve meslektaşları ile sözlü ve/veya yazılı olarak etkin iletişim kurabilir.							
12) Araştırma yapma teknik, yöntem ve kurallarını bilir. Bilimi ve bilimsel yöntemi etik kurallar çerçevesinde kullanarak yeni mesleki bilgi ve							

uygulamaların oluşturulmasına, paylaşılmasına, uygulanmasına ve Course Learning Outcomes geliştirilmesine katkıda bulunur.	1	2	3	4	5	6	7
13) Sağlık verilerini toplayabilir, analiz edebilir, özetleyerek sunabilir, adli rapor düzenleyebilir.							
14) Hekimin eğitici, idareci ve araştırmacı olarak sağlık hizmet sunumundaki yerini bilir. Toplumun sağlık düzeyini yükseltme hedefiyle kurulmuş tüm disiplinler arası ekiplerde kendisinin ve birlikte çalıştığı ekip arkadaşlarının mesleki ve kişisel gelişimleri ile ilgili sorumluluk alır.							
15) Çalışan sağlığı, çevre ve iş güvenliği konularını bilir ve gerektiğinde sorumluluk alır.							
16) Sağlık politikalarını bilir ve uygulama alanındaki etkilerini değerlendirebilir.							
17) Tıp alanındaki bilgilerini yaşam boyu öğrenme sorumluluğu çerçevesinde güncel tutar.							
18) Mesleğini, etik yükümlülük ve hukuki sorumluluklarını bilerek, insani değerleri ön planda tutarak ve ayırım gözetmeksizin özveri ile hekimlik yaşamı boyunca uygular.							

Ders - Öğrenme Kazanımı İlişkisi

Etkisi Yok	1 En Düşük	2 Orta	3 En Yüksek

	Dersin Program Kazanımlarına Etkisi	Katkı Payı
1)	Tıbbın, tıbbi uygulamaların ve hekimlik mesleğinin tarihsel gelişimini ve toplum için önemini bilir.	
2)	İnsan vücudunun normal yapı ve fonksiyonunu molekül, hücre, doku, organ ve sistemler düzeyinde bilir.	
3)	Hastalarından doğru ve etkin sosyal ve tıbbi öykü alabilir, kapsamlı fizik muayene yapabilir.	
4)	Hastalıklarla ilgili laboratuvar işlemlerini bilir; birinci basamakta, gerekli materyali (kan, idrar, vb.) uygun yöntemlerle hastadan elde ederek tanı ve takip için gerekli laboratuvar işlemlerini yapabilir ya da laboratuvar tetkik talebinde bulunabilir.	
5)	Hastalıklar sırasında yapı ve fonksiyonlarda meydana gelen patolojik değişiklikleri fizyolojik olandan ayırabilir. Hastanın öyküsü, fizik muayene, laboratuvar ve görüntüleme bulgularını yorumlayabilir ve hastanın problemine yönelik ön-tanı ve tanıya varabilir.	

6)	Birincil bakım ve acil hekimlik tedavi uygulamalarını, rehabilitasyon aşamalarını bilir, planlar ve uygulayabilir.	
7)	Hasta kayıtlarını doğru ve etkin olarak tutabilir, hasta bilgileri ve kayıtlarının mahremiyetinin önemini bilir ve bu mahremiyeti korur.	
8)	Klinik karar verme sürecini, kanıta dayalı tıp uygulamalarını ve güncel yaklaşımları bilir.	
9)	Koruyucu sağlık önlemleri ile bireylerin hastalıklardan korunmasında ve sağlığın geliştirilmesindeki temel prensipleri bilir, uygulayabilir ve risk altındaki birey ve/veya toplumu tanır, epidemi, pandemi gibi toplum sağlığı sorunlarında hekim sorumluluğunu üstlenir.	
10)	Biyopsikososyal yaklaşımı bilir, hastalıkların nedenlerini, bireyi ve çevresi ile etkileşimini göz önüne alarak değerlendirir.	
11)	Hasta ve yakınları, toplum ve meslektaşları ile sözlü ve/veya yazılı olarak etkin iletişim kurabilir.	
12)	Araştırma yapma teknik, yöntem ve kurallarını bilir. Bilimi ve bilimsel yöntemi etik kurallar çerçevesinde kullanarak yeni mesleki bilgi ve uygulamaların oluşturulmasına, paylaşılmasına, uygulanmasına ve geliştirilmesine katkıda bulunur.	
13)	Sağlık verilerini toplayabilir, analiz edebilir, özetleyerek sunabilir, adli rapor düzenleyebilir.	
14)	Hekimin eğitici, idareci ve araştırmacı olarak sağlık hizmet sunumundaki yerini bilir. Toplumun sağlık düzeyini yükseltme hedefiyle kurulmuş tüm disiplinler arası ekiplerde kendisinin ve birlikte çalıştığı ekip arkadaşlarının mesleki ve kişisel gelişimleri ile ilgili sorumluluk alır.	
15)	Çalışan sağlığı, çevre ve iş güvenliği konularını bilir ve gerektiğinde sorumluluk alır.	
16)	Sağlık politikalarını bilir ve uygulama alanındaki etkilerini değerlendirebilir.	
17)	Tıp alanındaki bilgilerini yaşam boyu öğrenme sorumluluğu çerçevesinde güncel tutar.	
18)	Mesleğini, etik yükümlülük ve hukuki sorumluluklarını bilerek, insani değerleri ön planda tutarak ve ayırım gözetmeksizin özveri ile hekimlik yaşamı boyunca uygular.	

Ölçme ve Değerlendirme

Yarıyıl İçi Çalışmaları	Aktivite Sayısı	Katkı Payı
Ödev	2	% 20
Projeler	1	% 20
Ara Sınavlar	1	% 20
Final	1	% 30

Final Pratik	1	% 10
Toplam		% 100
YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARININ BAŞARI NOTU KATKISI		% 70
YARIYIL SONU ÇALIŞMALARININ BAŞARI NOTUNA KATKISI		% 30
Toplam		% 100

İş Yüğü ve AKTS Kredisi Hesaplaması

Aktiviteler	Aktivite Sayısı	İş Yüğü
Ders Saati	8	16
Uygulama	5	5
Arazi Çalışması	1	0
Sınıf Dışı Ders Çalışması	14	14
Sunum / Seminer	7	7
Proje	2	2
Ödevler	2	2
Küçük Sınavlar	2	2
Ara Sınavlar	1	1
Final	1	1
Toplam İş Yüğü		50